

Колхозин шовуна фабрикт

Ставропольск газрт, Подкумок голин цаад бийд, Ессентук балгьснд ик цагъан чолун гер дуньгаджанэ. Эн Ленинэ нертэ колхозин шовуна, шинэс тосхгдсн механизированн ферм болджана. Энүг шовуна фабрикт гиж артелинт чледүд бахтмджтагъар нерэцхэнэ. Шовуг саянар бэрдж хадгэлдиг болн түүнэ шимшүүсинь өдлүллгэнэ тускар олз-оругын дамшлтиг дасдж авхар мана орн-нутгин альчигн областьсас нааран ирцхэнэ.

Эн фермиг ягэдж тосхгдсна тускар колхозин ахлагч ур Сидоренко иигэж келнэ:

—Мана эдл-аху ик болсн деерэн олн зүсн. 1955-ч джилд бидн 14 миллион шаху арслнь орута болвдн. Буудан, эрднь-шишэн, нарн цецгин болн темснэ байн ик ургыц ургъанавдн. Артелинт сад ик ору өгнэ. Малин фермэс дала мах болн үс колхоз авна. Зуг сүл джилмүд күртл манад шовуна шим-шүүсн иир тату болдг билэ.

Олна эдл-ахун цаарандк өслтин зураг шүүдж халэхларн мана колхозникүд шову өсглгэнэ тусд оньган өгцхэдж, шовуна механизированн ик ферм тосгъх болдж шиидцхалэ. Түүнэ гол хойр цехд 40 миньгэн өндглх такас, такан гууджмулмуд өсглгэнэ цехд 60 миньгэн така, шовуд асрлгэнэ цехд 40 миньгэн шовун, дакад шовуна баядг тавн баярнд арвн миньгэн өндгдг такан сүрг тус-тустан клеткд баяхмн. Нидн джилин чилкчэр шовуна фермин негдгч корпус тосхгдв. Энүнэ тосхлтд баярн газрин тосхлтин ма-

териал—чолун, элсн, известк икар олэлгдв. Колхозин тосхачирт Ессентукин тосхлтин организац икар доньган күргцхэв. Центральн шүүдж-ийлгэдг инкубаторн-шовуна өслтин станцин ахлагч Горецкин болн конструктор Хитровин проектэр шовуна фабрикт дотрк оборудованьсиг Пятигорский яслгэнэ заводт белдгдсн.

Шин механизированн клеткин батареид шову асрлгэнэ болн халэдж бэрлгэнэ цуг кэдлмшмүд механизировать кегдсн. Батареиснь — онц клеткстэ тавад хорасас бүрдсн. Хот зөбдг оньгьцта тергс нег клеткэс негнүрнь эврэн йовна. Тавн минут болгэнд такаст олн-зүсн идх хот өггднэ. Цуг хорас болгэнд ус орулкен, джолвар усн гүүгьад оньгьцд орна. Шилэр кесн пол деер цугьлрсн такан шег-богиг машин маджурар хусад хайчкна. Такан өндгн эврэн бийснь клетк болгэнэс, төмр сеткар кегдсн ташу полар көлврд, темдгдсн газрур хурдж ирнэ. Өндгдг така болгэн кедү өндг өгсинь, дакад өндгдгэн уурсн такасиг цаг деернь халэдж медхд эв-аргь цуг эн тоот өгчэнэ.

Нидн джилин октябрь сарин нег шинэс авн эклдж олэлгдсн шовуна фермин негдгч цехд ордж ирвдн. „Белорусск“ тохмта 15 миньгэн өндгдг такас энүнд ода баянэ. Эн такасин өндгн дундинэр тоолхла 60-65 грамм болна, такасиг күндэрн дундлад тоолхла 1,9-2,2 килограмм татна.

Такасиг клеткд бэрдж тетглгэн—өндг гаргьлгэнд кергтэ куч-көлсиг икар багьрулна. Энүнд цуг бийнь така халэдг зургьан күүкн кэдлнэ. Күн болгэн 2500-3000 така халэцхэнэ. Унар келхд, эднд немур болдж хойр колхозниир хот белдцхэнэ, дакад нег күүкд күн такан өндгс болн такан мах авад, түүг хулдх газрур йовулна. Теднлэ сольцад кэдлх, шову халэдг күн бас баянэ.

Шовуна фермин хот белдг цехд эрднь-шишэ, буудэ хамхлдг болн силос керчдг машид баянэ. Нидн джилин намр шовудт гиж колхозн икүд 200 тонн шаху эрднь-шишэ болн хавст силосовать кецхэв. Энүнд морковь болн хавг шинэр, урал уга икар хадгьлдна. Шовунд өгдг гуйрбуудэ болн нань чигн хот-хол урдаснь батлдж белдсн баянэ.

Ахр цагин болзгт 800 миньгь гар өндг шовуна фермэс колхоз авб. Өндг гаргьлгэнэ төлэ кэдлг куч-көлсн хойр холванас улүгьэр хасгдв. Арвн өндгнэ уннь хойр арслнь дундур болдж тусв. Эн джилд артель ода деерэн өндг хулдснэс 600 миньгэн арслнь ору орулдж авб. Эн джилин туршарт шовуна фермэс гурвн миллион өндг болн 125 тонн шовуна мах авдх гиж колхоз тоолджана. Гурвн миллион арслнь ору артельд эн өгхмн.